

ПОСТЪПИЛИ ВЪПРОСИ ОТ КАНДИДАТИ ПО ПРОЦЕДУРА № BG06RDNP001-4.018 ПО
ПОДМЯРКА 4.2 „ИНВЕСТИЦИИ В ПРЕРАБОТКА/МАРКЕТИНГ НА
СЕЛСКОСТОПАНСКИ ПРОДУКТИ“ ОТ МЯРКА 4 „ИНВЕСТИЦИИ В МАТЕРИАЛНИ
АКТИВИ“ ОТ ПРОГРАМА ЗА РАЗВИТИЕ НА СЕЛСКИТЕ РАЙОНИ ЗА ПЕРИОДА 2014-
2020 Г. И РАЗЯСНЕНИЯ ПО ТЯХ

№, дата на получаване	Въпрос	Разяснение от Управляващия орган (УО)
Дата на публикуване на разясненията от УО: 19.07.2024 г.		
Запитване № 1, 11.07.2024 г.	<p>Здравейте, Във връзка с допустимите разходи по процедурата, допустимо ли е да бъде заложено като разход СМР на покрив на сграда, където ще бъдат поставени фотоволтаици, закупени по същия проект</p> <p>Поздрави,</p>	<p>Разходите за „СМР на покрив на сграда“ не попадат в допустимите разходи по т. 1.1.6 от раздел 14.1 на Условието за кандидатстване (УК).</p> <p>Съгласно т. 3 от раздел 14.1 на УК: <i>„За целите на настоящата процедура строително-монтажните работи (СМР) включват монтаж на допустимите машини, съоръжения, оборудване и инсталации като (неизчерпателен списък): изграждане на постаменти и/или фундиране, кофражни работи, бетонови работи, полагане на настилки, хидроизолационни работи, изграждане на метална конструкция, заваръчни работи, електро и други, с изключение на недопустимите разходи по т. 20 от раздел 14.3“.</i></p> <p>В допълнение, съгласно т. 20 от раздел 14.3 на УК не са допустими <i>„Разходи за извършване на СМР за изграждане/реконструкция/ремонт на сгради (административни, производствени, складови), навеси, огради, вертикална планировка, озеленяване, освен монтаж на допустимите съоръжения, машини и оборудване“.</i></p> <p>В описания в запитването случай, като допустими могат да бъдат разходи за <i>„изграждане на метална конструкция“</i> за монтаж на фотоволтаичните панели, включени в проектното предложение. Останалите разходи, свързани с</p>

ПОСТЪПИЛИ ВЪПРОСИ ОТ КАНДИДАТИ ПО ПРОЦЕДУРА № BG06RDNP001-4.018 ПО ПОДМЯРКА 4.2 „ИНВЕСТИЦИИ В ПРЕРАБОТКА/МАРКЕТИНГ НА СЕЛСКОСТОПАНСКИ ПРОДУКТИ“ ОТ МЯРКА 4 „ИНВЕСТИЦИИ В МАТЕРИАЛНИ АКТИВИ“ ОТ ПРОГРАМА ЗА РАЗВИТИЕ НА СЕЛСКИТЕ РАЙОНИ ЗА ПЕРИОДА 2014-2020 Г. И РАЗЯСНЕНИЯ ПО ТЯХ

		ремонта на покрива, трябва да бъдат включени в таблица 2 на бизнес плана, в случай на необходимост.
Запитване № 2, 12.07.2024 г.	Земеделски производител съм. Отглеждам лавандула /етерично маслени и медицински култури/. Имам дестилерия и добивам масло от лавандула. Искам да си изградя фотоволтаична централа за собствено потребление. Допустим ли съм?	<p>Запитването не съдържа цялата необходима информация за предоставянето на еднозначен отговор – не е посочена правната форма на кандидата, както и друга информация относно изискванията към кандидатите в раздел 11.1 и 11.2 от УК.</p> <p>Кандидатите земеделски стопани са допустими за подпомагане, ако отговарят на изискванията на т. 2 (да са регистрирани по Търговския закон или Закона за кооперациите) и т. 3, 4, 5, 6 и 14 от раздел 11.1 на УК и не попадат в недопустимите кандидати от раздел 11.2 на УК.</p> <p>Обръщаме внимание, че може да кандидатствате и като кандидат по т. 1, буква „в“ от раздел 11.1 на УК, ако при проверката по т. 12 от раздел 11.1 на УК се докаже, че за 2021, 2022 и 2023 г. имате код на основната и допълнителните икономически дейности, свързани с дейности по преработка на земеделски суровини, както и отговарят на останалите условия за допустимост на кандидатите.</p> <p>Изграждането на фотоволтаична инсталация е допустим разход по процедурата, ако са спазени всички изисквания за допустимост на дейностите и разходите, посочени в раздел 13 и раздел 14 на УК.</p> <p>Следва да имате предвид, че разясненията по реда на чл. 26, ал. 8 от ЗУСЕФСУ се предоставят по отношение на условията за кандидатстване, не съдържат становище относно качеството на проектното предложение и са задължителни за всички кандидати.</p> <p>В допълнение, уточняваме, че окончателното решение относно допустимостта на кандидатите ще бъде вземано от</p>

ПОСТЪПИЛИ ВЪПРОСИ ОТ КАНДИДАТИ ПО ПРОЦЕДУРА № BG06RDNP001-4.018 ПО ПОДМЯРКА 4.2 „ИНВЕСТИЦИИ В ПРЕРАБОТКА/МАРКЕТИНГ НА СЕЛСКОСТОПАНСКИ ПРОДУКТИ“ ОТ МЯРКА 4 „ИНВЕСТИЦИИ В МАТЕРИАЛНИ АКТИВИ“ ОТ ПРОГРАМА ЗА РАЗВИТИЕ НА СЕЛСКИТЕ РАЙОНИ ЗА ПЕРИОДА 2014-2020 Г. И РАЗЯСНЕНИЯ ПО ТЯХ

		Оценителната комисия, която ще разполага с цялата необходима специфична информация за предприятието и проектното предложение.
Запитване № 3, 16.07.2024 г.	<p>Уважаеми дами и господа,</p> <p>Във връзка с текущият прием по процедура BG06RDNP001-4.018 "Целеви прием за инвестиции и дейности, осигуряващи опазване на компонентите на околната среда, вкл. ВЕИ" бихме искали да получим отговор на следният въпрос: Допустимо ли е в настоящият прием да се кандидатства за строително-монтажни работи като самостоятелен разход, които са свързани с монтаж на оборудване за пречистване на отпадни води от производство, за които в момента се изпълнява одобрен проект по предходна процедура BG06RDNP001-4.015 по същата подмярка 4.2 и в който оборудването е част от одобрените и заявени разходи. Имайки предвид, че съгл. 14.1 "Допустими разходи" от условията за кандидатстване и по-конкретно т. 1.1.6 строително-монтажните работи са допустими, ако са пряко свързани с изпълнението на дейности по проектното предложение. В тази връзка не става категорично ясно дали допустимите разходи за строително-монтажните работи са единствено за оборудване, за което се кандидатства в настоящият прием или по принцип за оборудване за пречистване на води закупено със собствени средства или чрез друго финансиране и което не е част от заявените разходи по проекта, с който се кандидатства по настоящата процедура. Предварително благодаря за вашето становище.</p> <p>С уважение,</p>	<p>Съгласно чл. 26, ал. 1 от ЗУСЕФСУ „Ръководителят на управляващия орган на програмата, съответно на водещата програма утвърждава за всяка процедура насоки и/или друг документ, определящи условията за кандидатстване и условията за изпълнение на одобрените проекти“.</p> <p>В тази връзка, условията за допустимост на кандидатите, дейностите и разходите се отнасят конкретно за подадените проектните предложения по настоящата процедура. Както е посочено и в т. 3 от раздел 14.1 на УК, разходите за строително-монтажни работи по т. 1.1.6 от раздел 14.1 на УК, включват монтажа на допустимите машини, съоръжения, оборудване и инсталации, посочени в т. 1.1.1-1.1.5 от раздел 14.1 на УК, включени в проектните предложения по настоящата процедура.</p>
Запитване № 4, 16.07.2024 г.	Здравейте,	

ПОСТЪПИЛИ ВЪПРОСИ ОТ КАНДИДАТИ ПО ПРОЦЕДУРА № BG06RDNP001-4.018 ПО ПОДМЯРКА 4.2 „ИНВЕСТИЦИИ В ПЕРЕРАБОТКА/МАРКЕТИНГ НА СЕЛСКОСТОПАНСКИ ПРОДУКТИ“ ОТ МЯРКА 4 „ИНВЕСТИЦИИ В МАТЕРИАЛНИ АКТИВИ“ ОТ ПРОГРАМА ЗА РАЗВИТИЕ НА СЕЛСКИТЕ РАЙОНИ ЗА ПЕРИОДА 2014-2020 Г. И РАЗЯСНЕНИЯ ПО ТЯХ

	<p>Вземайки предвид това, че голяма част от проектите по процедура чрез подбор № BG06RDNP001-4.001 бяха с период за изпълнение, който до голяма степен съвпада с пандемията от COVID-19. Пандемия, която напълно промени пазара, доведе до големи изменения в нагласите на потребителите и в много случаи превърна инвестирането в ДМА във високо рисково начинание. Един от резултатите от пандемията беше прекратяването и неизпълнението на договори по тази конкретна процедура. Във връзка с горното, моля за отговор на следния въпрос:</p> <p>Кандидати по настоящата процедура, които са били одобрени за финансиране, подписали са договори за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ, но са прекратили и/или не са изпълнили своите договори по процедура BG06RDNP001-4.001, ще получат ли точки по критерия за оценка № 2.1? Предвид това, че тези фирми не са получили никакво финансиране и нямат вина за възникването на COVID-19 пандемията, искрено се надявам отговорът ви да е положителен, защото противното ще значи, че тези дружества ще бъдат наказани още веднъж и ще бъдат дискриминирани.</p>	<p>Съответствието с критерий за оценка № 2.1 от раздел 22.1 на УК се извършва съгласно методиката по т. 3 от раздел 22.2 на УК: „3. Проектни предложения, представени от кандидати, които не са одобрени за подпомагане по подмярка 4.2 „Инвестиции в преработка/маркетинг на селскостопански продукти“ (критерий за оценка № 2.1) са такива, представени от кандидати, които не са одобрени за подпомагане със заповед на изпълнителния директор на ДФ „Земеделие“ по реда на Наредба № 20 от 27 октомври 2015 година и/или нямат изпратена покана за сключване на административен договор по процедура чрез подбор № BG06RDNP001-4.001, № BG06RDNP001-4.014 и № BG06RDNP001-4.015 по подмярка 4.2. „Инвестиции в преработка/маркетинг на селскостопански продукти“ (извършва се служебна проверка).“</p> <p>В тази връзка и в контекста на Вашето запитване, проектно предложение подадено от кандидат, който има сключен договор по процедура BG06RDNP001-4.001, няма да бъде оценено за съответствие по критерий за оценка № 2.1 и няма да получи точки по критерия, независимо дали договора е прекратен или неизпълнен.</p>
<p>Запитване № 5, 17.07.2024 г.</p>	<p>Уважаеми дами и господа,</p> <p>Отправлям искане за разяснение по процедура № BG06RDNP001-4.018 „Целеви прием за инвестиции и дейности, осигуряващи опазване на компонентите на околната среда, включително ВЕИ“ по подмярка 4.2. „Инвестиции в преработка/маркетинг на селскостопански продукти“ от мярка 4 „Инвестиции в материални активи“ от Програма за развитие на селските райони за периода 2014-2020г. Като млекопреработвателно предприятие отговаряме на всички условия за допустимост на кандидатите по процедурата. При производството на кашкавал се отделя суроватка /цвик, който</p>	<p>Във връзка с поставения въпрос, УО прави уточнение, че разходите за „оборудване за оползотворяване на отпадна суроватка от производство на кашкавал /цвик / за производство на айран“ и „оборудване за филтриране на отпадна суроватка от производство на сирене за производство на саламура за сирене“ не попадат в допустимите разходи в раздел 14.1 на УК.</p> <p>Съгласно дефинициите в УК, „оползотворяването на отпадък и остатък от преработката“ е свързано с използването им като гориво или по друг начин за</p>

ПОСТЪПИЛИ ВЪПРОСИ ОТ КАНДИДАТИ ПО ПРОЦЕДУРА № BG06RDNP001-4.018 ПО ПОДМЯРКА 4.2 „ИНВЕСТИЦИИ В ПРЕРАБОТКА/МАРКЕТИНГ НА СЕЛСКОСТОПАНСКИ ПРОДУКТИ“ ОТ МЯРКА 4 „ИНВЕСТИЦИИ В МАТЕРИАЛНИ АКТИВИ“ ОТ ПРОГРАМА ЗА РАЗВИТИЕ НА СЕЛСКИТЕ РАЙОНИ ЗА ПЕРИОДА 2014-2020 Г. И РАЗЯСНЕНИЯ ПО ТЯХ

	<p>бихме искали да използваме повторно като го влагаме в производството на айран. Цвикът съдържа полезни вещества и сол, които могат удачно да се използват при производството на естествен, с отлични вкусови качества и много полезен айран. При този вид оползотворяване на цвика от една страна ще се редуцира значително количеството потребявана вода – при класическата технология се добавя вода, а не суроватка. От друга страна най-същественото предимство на този метод ще бъде отпадането на необходимостта отпадъчният продукт цвик да се пречиства. Методът е щадящ околната среда поради оползотворяването на отпадъчен продукт, който замърсява водите. При производството на сирене също се отделя суроватка, която бихме искали да оползотворим след филтрация за приготвяне на саламура за сирене. По този начин отново се оползотворява отпадък като се постига спестяване на сол и млечна киселина, които при класическата технология трябва да се добавят към вода за производството на саламура. При оползотворяването на суроватката от сирене за саламура отново се постига значителна икономия на вода като не се допуска замърсяване и не се налага допълнително пречистване на отпадъчния продукт.</p> <p>Въпросът ни е следния - допустими ли са по процедура № BG06RDNP001-4.018 инвестиционни разходи за:</p> <ol style="list-style-type: none">1. оборудване за оползотворяване на отпадна суроватка от производство на кашкавал /цвик / за производство на айран2. оборудване за филтриране на отпадна суроватка от производство на сирене за производство на саламура за сирене.	<p>получаване на енергия.</p>
Дата на публикуване на разясненията от УО: 29.07.2024 г.		
Запитване № 6, 19.07.2024 г.	Ние преработваме билки от регистрирани ЗП, с КИД 21.20 Производство на лекарствени продукти. Кодът, с който сме включва в себе си и преработка според КИД2008. Допустим	В клас 21.20 „Производство на лекарствени продукти“ са включени различни дейности, свързани с производството на лекарствени продукти, включително „обработка

ПОСТЪПИЛИ ВЪПРОСИ ОТ КАНДИДАТИ ПО ПРОЦЕДУРА № BG06RDNP001-4.018 ПО ПОДМЯРКА 4.2 „ИНВЕСТИЦИИ В ПРЕРАБОТКА/МАРКЕТИНГ НА СЕЛСКОСТОПАНСКИ ПРОДУКТИ“ ОТ МЯРКА 4 „ИНВЕСТИЦИИ В МАТЕРИАЛНИ АКТИВИ“ ОТ ПРОГРАМА ЗА РАЗВИТИЕ НА СЕЛСКИТЕ РАЙОНИ ЗА ПЕРИОДА 2014-2020 Г. И РАЗЯСНЕНИЯ ПО ТЯХ

	<p>код ли е 21.20 според условията за кандидатстване?</p>	<p><i>(смилане, стриване, раздробяване) на растителни суровини за производство на лекарствени продукти“.</i> Преработката на билки попада в допустимите сектори в раздел 13.1 на УК. В тази връзка, по настоящата процедура може да бъде допустимо проектно предложение за инвестиции в обект за преработка, в който съгласно технологичния проект се извършва преработката на земеделски суровини от първичното селскостопанско производство (билки) в лекарствени продукти, като и допустимите разходи от раздел 14.1 на УК също трябва са пряко свързани само с тази дейност.</p> <p>Предвид липсата на информация за крайния продукт и необходимите за производството му суровини, уточняваме че окончателното решение относно допустимостта на дейностите и разходите ще бъде вземано от Оценителната комисия, която ще разполага с цялата необходима специфична информация за предприятието и проектното предложение.</p> <p>Обръщаме внимание, че при необходимост оценителната комисия може да изиска представяне на архитектурно заснемане/инвестиционен проект (т. 7 от раздел 21.2 на УК), както и може да извърши посещение и/или проверка на място за установяване на фактическото съответствие с представените документи (т. 6 от раздел 21.2 на УК).</p>
<p>Запитване № 7, 25.07.2024 г.</p>	<p>Здравейте, във връзка със стартирал прием на проекти по процедурата, бих искала да получа отговори на следните въпроси: 1.Ще бъде ли допустимо изграждане на фотоволтаична</p>	<p>Във връзка с поставените в запитването въпроси, УО предоставя следните разяснения: 1. По аналогия на условието по т. 10.1 от раздел 13.2, когато сградата, върху чийто покрив ще се монтира</p>

ПРОГРАМА ЗА
РАЗВИТИЕ НА
СЕЛСКИТЕ РАЙОНИ

ПОСТЪПИЛИ ВЪПРОСИ ОТ КАНДИДАТИ ПО ПРОЦЕДУРА № BG06RDNP001-4.018 ПО
ПОДМЯРКА 4.2 „ИНВЕСТИЦИИ В ПРЕРАБОТКА/МАРКЕТИНГ НА
СЕЛСКОСТОПАНСКИ ПРОДУКТИ“ ОТ МЯРКА 4 „ИНВЕСТИЦИИ В МАТЕРИАЛНИ
АКТИВИ“ ОТ ПРОГРАМА ЗА РАЗВИТИЕ НА СЕЛСКИТЕ РАЙОНИ ЗА ПЕРИОДА 2014-
2020 Г. И РАЗЯСНЕНИЯ ПО ТЯХ

центра на върху покрив на новострояща се сграда (не е въведена в експлоатация)? Сградата е част от съществуващо преработвателно предприятие, което разширява производствените си мощности и ще бъде използвана за производствено складови дейности. За разходите за строежа на сградата няма да се кандидатства и същите ще бъдат отнесени в таблица 2 от бизнес плана. Моля ако е възможно, да дадете разяснение какви документи за строежа на сградата са необходими.

2. На няколко места в УК сте упоменали, че разходите по т.1.1.6 (Строително-монтажни работи, пряко свързани с изпълнение на дейностите по проектното предложение) от Раздел 14.1. е възможно да се извършат след посещение на място. В тази връзка, моля дайте следното разяснение:

2.1. Това важи ли за разходите по т.1.1.4 - Закупуване и инсталиране на инсталации за производство на енергия от ВЕИ ?

2.2. Ако не кандидатстваме за СМР то (1.1.6.), което е част от изграждането и инсталирането на ФЕЦ (1.1.4), ще трябва ли да изчакаме посещението на място за да стартираме изпълнението?

3. В Раздел 14.2, т. 11.2 от УК е включен текст " При заявени разходи по т. 1.1.5 от раздел 14.1, без да са заявени разходи по т. 1.1.4 от раздел 14.1 кандидатите трябва да имат действаща инсталация за производство на енергия от твърди, течни и газообразни горива от биомаса, което се описва в документа по т. 19 от раздел 13.2. Кандидатите трябва да имат валидна гаранция за произход на енергията, налична в „Регистър издадени гаранции“ на електронната страница на Агенция за устойчиво енергийно развитие или да представят документите

фотоволтаичната инсталация е в процес на изграждане и не е въведена в експлоатация, съгласно приложимото законодателство, разходите за изграждане се включват в таблица 2 от бизнес плана (Приложение № 5) и за тях кандидатите са длъжни да представят документите, посочени в т. 10, т. 14 и т. 22 от раздел 24.1 „Списък с общи документи“.

2. Едно от изискванията за допустимост към разходите за строително-монтажни работи е да са извършени след посещението на място, което е приложимо и за строително-монтажните работи, свързани с разходите по т. 1.1.4 от раздел 14.1 на УК. В случай, че в проектното предложение са включени само разходи за доставка на разходите по т. 1.1.4 от раздел 14.1 на УК, а разходите за строително-монтажните работи са включени в таблица 2 на бизнес плана (Приложение № 5), не е необходимо да се изчака посещение на място. Следва да имате предвид, че за разходите по т. 1.1.4.1. от раздел 14.1 на УК, във всички случаи се извършва посещението на място, независимо дали проектното предложение включва само доставка или и инсталиране.

3. Допусната е техническа грешка в изречение второ на т. 11.2 от раздел 14.2 на УК.

Както е посочено в раздел 14.2, т. 11.2, изречение първо „При заявени разходи по т. 1.1.5 от раздел 14.1, без да са заявени разходи по т. 1.1.4 от раздел 14.1 кандидатите трябва да имат действаща инсталация за производство на енергия от твърди, течни и газообразни горива от биомаса, което се описва в документа по т. 19 от раздел 13.2“. Във второто изречение се препраща към документ, посочен в т. 28 от раздел 24.1 на УК, съгласно която следва да се представи

ПРОГРАМА ЗА
РАЗВИТИЕ НА
СЕЛСКИТЕ РАЙОНИ

ПОСТЪПИЛИ ВЪПРОСИ ОТ КАНДИДАТИ ПО ПРОЦЕДУРА № BG06RDNP001-4.018 ПО
ПОДМЯРКА 4.2 „ИНВЕСТИЦИИ В ПРЕРАБОТКА/МАРКЕТИНГ НА
СЕЛСКОСТОПАНСКИ ПРОДУКТИ“ ОТ МЯРКА 4 „ИНВЕСТИЦИИ В МАТЕРИАЛНИ
АКТИВИ“ ОТ ПРОГРАМА ЗА РАЗВИТИЕ НА СЕЛСКИТЕ РАЙОНИ ЗА ПЕРИОДА 2014-
2020 Г. И РАЗЯСНЕНИЯ ПО ТЯХ

по т. 7 и т. 28 от раздел 24.1 „Списък общи документи“, доказващи наличието на фотоволтаична инсталация."

В тази връзка, моля да отговорите защо документите по т.7 и т. 28 от Раздел 24.1 трябва да доказват наличие на фотоволтаична инсталация при положение, че типа на разходите по т. 1.1.5 са други, несвързани с фотоволтаични инсталации? Това техническа грешка ли е?

„Протокол за извършен монтаж на фотоволтаична система или друг документ, доказващ монтажа от правоспособно лице по чл. 21 от ЗЕВИ и/или договор за доставка на фотоволтаична система/инсталация за производство на енергия от ВЕИ и/или фактури и/или приемно-предавателни протоколи за доставка и/или разрешение за ползване /удостоверение за въвеждане в експлоатация (когато е приложимо) Представя се във формат „.jpg“, „.jpeg“, „.pdf“, „.zip“, „.rar“, „.7z“ и „.docx“. Представят се в случаите на заявени разходи по т. 1.1.4.1 и т. 1.1.5 от раздел 14.1“

В тази връзка, в случаите по т. 11.2 от раздел 14.2 на УК, следвайки логическата последователност на текста документът по т. 28 трябва да доказва наличието на действаща инсталация за производство на енергия от твърди, течни и газообразни горива от биомаса.

Текстът в т. 11.2 от раздел 14.2 на УК следва да се чете:

*„11.2. При заявени разходи по т. 1.1.5 от раздел 14.1, без да са заявени разходи по т. 1.1.4 от раздел 14.1 кандидатите трябва да имат действаща инсталация за производство на енергия от твърди, течни и газообразни горива от биомаса, което се описва в документа по т. 19 от раздел 13.2. Кандидатите трябва да имат валидна гаранция за произход на енергията, налична в „Регистър издадени гаранции“ на електронната страница на Агенция за устойчиво енергийно развитие или да представят документите по т. 7 и т. 28 от раздел 24.1 „Списък общи документи“, доказващи наличието на **инсталация за производство на енергия от твърди, течни и газообразни горива от биомаса**“*